

hedder i det nu foreliggende Lovforslag: at naar Synet kasserer en gammel Altertavle, kan Kirke-eieren vælge imellem Anskaffelse af en ny Altertavle eller et Kors med passende Baggrund. Der er nu af Udvalget foreslaaet den Tilspøining: „eller Anbringelse af et Billedhuggerarbejde“. Jeg var forhindret fra at være tilstede ved Sagens 2den Behandling; jeg vilde ellers have udtalt mig i samme Retning, og jeg vilde endogsaa være gaaet videre. Jeg vilde her have talt imod Korset. Korset er det rette Symbol paa Graven, men netop derfor passer det ikke for Alteret; Alteret er ikke en Grav, Kirken ikke et Gravkapel. Alterbillederne staae som den sidste Levning, der er bleven tilbage af christelige Kunstværker i vore Kirker. Det er vistnok kun en kummerlig Levning; paa mange Steder ere Altertavlerne endog mere til Forsargelse end til Andagt, og det er ganske vist, at mange Kirker vilde være vel tjente med at faae Alterbillederne ombyttede med Kors. Men saalænge disse Billeder staae, ligger der i dem en Baamindelse om at faae det Slette ombyttet med det Bedre; derimod, ere de først blevene fortrængte ved Kors, vil der være ringe Udsigt til at faae Billederne tilbage. Jeg troer derfor, at der vilde være Meget tabt, hvis vore Kirker istedetfor Altertavler fik Kors, opstillede paa Alteret. Der er tilmed i vor Tid mindre Anledning end nogenstunde til at stille Alternativet imellem Altertavle og Kors; thi det er let at finde Billedhuggerarbejder, der aldeles passende kunne anbringes paa Alteret. Vi have saaledes to Christusbilleder, det ene af vor store afbøde Billedhugger, det andet af en mulevende, der ere blevene eftermodellerede i formindsket Maalestok, hvori de afgive en meget passende Brydelse. Vi have et skjønt Crucifix, og andre christelige Fremstillinger kunne erholdes til billig Priis, deels ved Hjælp af Galvanoplastik, deels ved Zinkafføbning; jeg undtager ei engang Gipsafføbninger, hvor Materialets Skønhed og oppeies ved, at de saa let kunne fornyes. Jeg skalde altsaa formene, at „Anbringelsen af Kors paa Alteret“ helst maatte udelades; men imidlertid, da Valgfriheden her er begrændset ved Ministeriets Afgjørelse — efter Paragraphen skal Ministeriet „være berettiget til at træffe særlige Forholdsregler, hvorved

det sikres, at det Nye kommer til at svare til sin Bestemmelse, og at Kirkens Brydelse ikke maa forringes,“ — og da de skjønne Kunstners Tærv er henlagt under Kirkeministeren, saa troer jeg, at man med Nøiighed kan imødesee den Brug, der vil blive gjort af denne Bestemmelse.

Formanden: Den ærede Landstingsmand htrede, at han vilde anbefale det af Udvalget stillede Endringsforslag, forsaavidt Paragraphen ikke efter det af Ministeren stillede Forslag udgif. Jeg vil hertil bemærke, at Udvalgets Endringsforslag maa afstemmes for Ministerens, da man naturligviis maa vide, hvorledes Paragraphen bliver affattet, førend man tager Bestemmelse om, om den skal udgaae eller ei.

Lehmann: Jeg skal ikke nægte, at jeg følger mig i en vis Forlegenhed ligeoverfor det af den høitærede Minister stillede Endringsforslag, der gaaer ud paa at udstrøge en meget væsentlig Deel af det af ham selv foreslaaede og udarbejdede Lovudkast, da dette i mine Kommer temmelig nær en Tilbagetagen af Loven, hvilket jeg iøvrigt naturligviis ikke vil have nogen Forslagsstiller og allerminst Regjeringen formeent. Det forekommer mig altsaa, at hvis det skulde opfattes saaledes, maatte man forudsætte, at der var foregaaet meget væsentlige Forandringer i Lovudkastet, saa at dette kunde afgive Grund til, at Lovforslaget i væsentlige Punkter kunde tages tilbage, dog saaledes, at de Bestemmelser, der bleve staaende, vilde man søge at opretholde. Men det er mig ikke vitterligt, at der er foretaget meget store Forandringer, og det forekommer mig heller ikke, at den høitærede Ministers Holdning under Sagens anden Behandling maatte give Anledning til den Forudsætning, at nogen af de enkelte Endringer af ham skulde tillægges en Værdning, der skulde have en saa stærk Virkning til Følge, ligesom ogsaa den ærede Ordfører paa-pegede, at i saa Tilfælde vilde det for dem, der ønske Lovens Fremme, være ønskeligt, om der var givet Anledning til ved tredie Behandling at kunne komme tilbage paa de enkelte Spørgsmaal, som Regjeringen lagde større Vægt paa, end man havde troet. Men som Sagen